

## **CURS ACADÈMIC: 2008-2009**

**LLICENCIATURA: Periodisme**

**CURS: 3er**

|                             |                                                  |
|-----------------------------|--------------------------------------------------|
| <b>Codi:</b>                | <b>20740</b>                                     |
| <b>Assignatura:</b>         | <b>Disseny gràfic i direcció d'art en premsa</b> |
| <b>Tipus d'assignatura:</b> | <b>TR</b>                                        |
| <b>Núm. de crèdits:</b>     | <b>5</b>                                         |
| <b>Professorat:</b>         | <b>J. L. Riva, J. L. Valero</b>                  |
| <b>Quadrimestre:</b>        | <b>1er</b>                                       |

### **OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA:**

Fonaments i ampliació dels coneixements bàsics de disseny i de la composició tipogràfica, des de la perspectiva de la Direcció d'Art, que garanteixi el domini de les tècniques de composició gràfica i preedició, amb l'ús de programes informàtics.

Elaboració d'un projecte d'edició d'una publicació periòdica, que inclogui tant les qüestions de tipus tècnic (com les característiques de composició, paper i impressió) com les de tipus estètic i de creativitat, des del punt de vista de la direcció d'art.

### **TEMARI:**

#### **1. Marc conceptual**

Disseny i coneixement  
Funció periodística  
Visualitat i legibilitat  
Estètica, tècnica i tecnologia

#### **2. Visualitat i legibilitat en premsa**

Elements bàsics en la producció de publicacions  
La premsa escrita en la cultura audiovisual  
Disseny i redisseny permanent de les publicacions

#### **3. La Direcció d'Art en premsa**

Concepte de direcció d'art  
Funcions i competències del director d'art en les publicacions diàries i periòdiques  
El llibre d'estil  
Criteris qualitatius i de revisió

#### **4. Tendències en el disseny de diaris**

- Morfologia clàssica dels diaris
- Diaris de serveis
- Diaris de qualitat i elitistes
- Els diaris gratuïts

#### **5. Noves tendències en el disseny de revistes**

- Tipologia de les publicacions no diàries
- Panorama històric de les publicacions no diàries
- Noves tendències en el disseny de publicacions no diàries

#### **6. Disseny i maquetació**

- Dissenu informàtic
- Retícules, estructures i disseny de seqüències
- Harmonia i criteris de maquetació
- Principals tipografies de l'actualitat
- Iconografia diversa
- Color i elements efectistes diversos

#### **7. Infografia i imatge sintètica**

- La visualitat en la informació escrita
- Passat i present de la infografia
- Característiques i tipologia
- Prototips, disseny i creació d'infografies

#### **8. Disseny gràfic a les publicacions digitals**

- Anàlisi del disseny a les edicions digitals dels diaris
- Elements bàsics de visualitat i legibilitat a les publicacions digitals
- Conceptes d'hipertext, cinètica o reologia, multimedia, interactivitat i navegació i so
- Tecnologies de la informació interactiva

#### **9. Productes periodístics multimedia**

- Concepte de multimedia i interactivitat
- Imatge, moviment i so
- Empreses multimedia i periodistes plurivalents
- Tecnologia de la informació interactiva

#### **10. Projecte i realització d'una publicació nova**

- Aspectes a tenir en compte per el projecte d'una nova publicació
- Estructura bàsica del projecte: idea concreta a realitzar
- Fases del desenvolupament complet: de l'esbós a la composició final
- Etapes de producció

## **BIBLIOGRAFIA**

## **BÀSICA:**

- AMBROSE, GAVIN / HARRIS, PAUL (2005) **LAYOUT**. Parramón, Barcelona
- ARMENTIA, J.L.(1993). **Las nuevas tendencias en el diseño de la prensa**. Servicio Editorial, Universidad del País Vasco, Bilbao.
- ARMENTIA, J.L. el alt. (2000). **El diario digital. Análisis de los contenidos textuales, aspectos formales y publicitarios**. Barcelona, Bosch.
- EVANS, H. (1985). **Diseño y compaginación de la prensa diaria**. Gustavo Gili. Barcelona.
- HASLAND, A. (2002) **Tipografía. Función, forma y diseño**. Gustavo Gili. Barcelona.
- LESLIE, J. (2000). **Nuevo diseño de revistas**, Gustavo Gili, Barcelona.
- RICHADEAU, F. (1984). **La legibilidad. Investigaciones actuales**. Ediciones Retz, París.
- VALERO, J.L. (2003). **Diseño y dirección de arte en publicaciones periódicas**. Servei de Publicacions. UAB, Barcelona.

## **COMPLEMENTÀRIA:**

- ARNOLD, E. (1984). **Diseño total de un periódico**. Edamex. México.
- BEAMONT, J.P. (1988). **Tipo & Color. Manual sobre el uso de la tipografía en el diseño gráfico**. Herman Blume, Madrid.
- BERRY, Susan (1994). **Diseño y color**. Blume, Barcelona.
- BLACKWELL, L. (1998). **Tipografía del Siglo XX**. Gustavo Gili, Barcelona.
- DIAZ NOSTY, B. el alt. (1988). **La nueva identidad de la prensa**. Los libros de Fundesco, Madrid.
- DONDIS, D.A. (1987). **La sintaxis de la imagen**. Gustavo Gili, Barcelona.
- FABRIS - GERMANI, (1973) **Color. Proyecto y estética en las Artes Gráficas**. Ediciones Don Bosco, Barcelona.
- FIORAVANTI, G. (1988). **Diseño y reproducción**. Gustavo Gili, Barcelona.
- FOGER, Chris. (2000). **Diseño de Revistas**. Rotovisión. Barcelona .
- GARCIA, M. R. (1984). **Diseño y remodelación de periódicos**. Eunsa, Pamplona.
- GARCIA, M.R. (1989). **Diseño de diarios a color**. IFRA. Darmstadt.
- GERMANI - FABRIS, (1973) **Fundamentos del proyecto gráfico**. Ediciones Don Bosco, Barcelona.
- LESLIE, Jeremy (2000) **Nuevo diseño de Revistas**. Barcelona, 2000.
- LOOCKWOOD, R. (1992). **El diseño de la noticia**. Ediciones B, Barcelona.
- MUCHNIK, M. (2002). **Léxico Editorial. Para uso de quienes todavía creen en la edición cultural**. Ed. Taller de. Madrid.
- MUNARI, Bruno (1973). **Diseño y comunicación visual**. Gustavo Gili, Barcelona.
- MARTIN AGUADO, J.A. (1991) **Proyecto y diseño de un diario**. Ciencia 3 Distribución, S.A., Madrid.
- MARTIN AGUADO/ARMENTIA VIZUETA, (1995). **Tecnología de la información escrita**. Síntesis, Madrid.
- MARTINEZ VAL, J. (2002) **Tipografía práctica**. Laberinto Comunicación, Madrid.
- NEWARK, Quentin (2002) **¿Qué es el Diseño Gráfico? Manual de Diseño**. Gustavo Gili. Barcelona.

- REHE, R.F. (1985). **Tipografía y diseño de periódicos**. IFRA, Darmstadt.
- RIVA, J.L. y VALERO, J.L. (2004). **Diseño, composición y tecnología en prensa**. JLR/Editor, Barcelona.
- SATUÉ, E. (1988). **El diseño gráfico. Desde los orígenes hasta nuestros días**. Alianza Editorial, Madrid.
- SCOOT, (1990). **Fundamentos del diseño**. Limusa, México.
- SWANN, A. (1990). **Bases del diseño gráfico**. Gustavo Gili, Barcelona.
- VALERO, J.L. (2001). **La infografía. Técnicas, análisis y usos periodísticos**. Servei de Publicacions. UAB, Barcelona.
- WEST, S. (1991) **Cuestión de estilo. Los enfoques tradicional y moderno en maquetación y tipografía**. ACK Publish, Madrid.

## **METODOLOGIA DOCENT:**

### **TEORIA**

Exposicions orals acompanyades de freqüents exemples pràctics il·lustratius de les orientacions positives de la matèria, i també dels aspectes negatius, com ara defectes en els quals no s'ha de caure. L'exposició oral es combina amb la participació dels alumnes, encarant-los a plantejaments que exigeixen la presa de decisions

La participació en la part teòrica es completa amb l'estudi paral·lel que realitza l'alumne, seguint la bibliografia assenyalada pel professor

### **PRÀCTIQUES:**

La part pràctica es realitza en petits equips que es formen per afinitat entre els alumnes, i que tenen com objectiu la confecció completa d'una publicació

El professor de pràctiques és el tutor que organitza el treball dels equips, supervisa les orientacions del grup i acompanya la realització esglaonada del projecte

## **SISTEMA D'AVALUACIÓ:**

La part teòrica s'avalua amb els treballs que encarrega el professor i l'examen final. La part pràctica s'avalua amb el treball individual de cada membre de l'equip que realitza la publicació, i el treball col·lectiu de planificació, confecció i realització total d'aquella

La nota final de la matèria s'obté de la mitjana de qualificacions de la part teòrica i de la part pràctica, sempre i quan ambdues estiguin aprovades independentement

Qui es presenti a l'examen final haurà d'haver realitzat tots els treballs que han estat obligatoris per a la resta dels alumnes